

Sertés piac 2017

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2017b) szerint a sertéshús globális termelése 111,03 millió tonna volt 2017-ben, csaknem 1 százalékkal túlta felül az egy évvel korábbi mennyiséget. A jelentős sertéstartó országok szinte mindegyikében emelkedett a termelés. A világtermelés közel felét adó Kína kibocsátása 1 százalékkal 53,5 millió tonnára nőtt. Az USA-ban 11,7 millió tonna sertéshúst termeltek 2017-ben, ez 3,6 százalékkal nagyobb a 2016. évi volumennél. Brazília sertéshústermelése az élénk külpiaci kereslet hatására 1 százalékkal 3,72 millió tonnára emelkedett. Oroszország sertéshús-kibocsátása 3,1 százalékkal 2,96 millió tonnára nőtt 2017-ben az előző évihez viszonyítva, mivel az új beruházások és fejlesztések miatt javult a sertésszektor termelésének hatékonysága. Oroszországban az uniós élő sertés és sertéshús behozatalára vonatkozó tilalom 2017-ben is érvényben volt. Az EC (2017b) szerint a közösség sertéshústermelése 23,5 millió tonnát tett ki 2017-ben, 1 százalékkal csökkent a 2016-ban előállított mennyiséghez képest. Az unió főbb sertéstartó tagországaiban (Spanyolország, Hollandia, Lengyelország) megállt a sertésállomány csökkenése 2017-ben. A sertéshús-kibocsátás Vietnámban 1,8 százalékkal 2,75 millió tonnára, Kanadában 2,4 százalékkal 1,96 millió tonnára, a Fülöp-szigeteken 2,9 százalékkal 1,86 millió tonnára, Mexikóban 3,9 százalékkal 1,43 millió tonnára és Dél-Koreában 3,2 százalékkal 1,3 millió tonnára nőtt 2017-ben a 2016. évihez viszonyítva, Japánban pedig nem változott számottevően a termelés (1,28 millió tonna).

A világ sertéshús-kereskedelme a kibocsátás emelkedése ellenére, az országok belső fogyasztásának bővülése miatt lanyhult 2017-ben (USDA, 2017b): A globális sertéshúsimport 1,2 százalékkal, az export 1 százalékkal mérséklődött 2017-ben az előző évihez képest. A korábbi évekhez hasonlóan 2017-ben is az unió, az USA, Kanada és Brazília voltak a legnagyobb sertéshúsexportőrök. A termelés növekedésének köszönhetően az USA 8,9 százalékkal több sertéshúst (2,56 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon, emellett a belső fogyasztás 1,3 százalékkal nőtt az élénk belpiaci kereslet miatt. A közösség sertéshúskivitele 9 százalékkal 2,56 millió tonnára csökkent 2017-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva (EC, 2017a). Ennek oka, hogy lanyhult a kínai kereslet, valamint csökkent az uniós kínálat, a magas árak pedig rontották a közösség versenyképességét a nemzetközi piacon. Oroszország helyett az ázsiai piacokra (Kína, Japán, Hongkong, Dél-Korea, Fülöp-szigetek) került az uniós sertéshús több mint kétharmada. Brazíliában a sertéshús iránti fokozódó belpiaci kereslet hatására a világpiacon eladott sertéshús mennyisége 5,7 százalékkal 593 ezer tonnára mérséklődött (ABPA, 2018). Brazília legnagyobb exportpiacai 2017-ben Oroszország, Hongkong és Kína volt. A dél-amerikai ország Oroszországba, Hongkongba, Argentínába és Uruguayba több sertéshúst szállított, míg Kínába csökkent a kivitelt az ázsiai ország termelésének növekedése miatt.

Az előző évhez hasonlóan Kína volt a világ legnagyobb sertéshúsimportőre 2017-ben is, bár a termelés bővülése miatt a negyedével, 1,65 millió tonnára mérséklődött a külpiacról vásárolt sertéshús mennyisége. A második helyen álló Japánba 6 százalékkal több sertéshús érkezett 2017-ben, Mexikó (+10,2 százalék), Dél-Korea (+10,5 százalék), az USA (+2,2 százalék)

egyenként több sertéshúst vásárolt a nemzetközi piacról, míg Oroszország (-6 százalék) és Hongkong (-4,4 százalék) kevesebbet (USDA, 2017b).

Az USDA (2017b) szerint a világ sertéshústermelése várhatóan 113 millió tonna (+2 százalék) körül alakul 2018-ban. Kína sertéshús-kibocsátása 2-3 százalékkal emelkedhet és elérheti a 2015. évi szintet (54,8 millió tonna). Az USA-ban a sertésállomány és vágásszám növekedése várható 2018-ban, ezért a sertéshústermelés a 2017. évinél 4 százalékkal lehet több. Oroszországban a sertésszektor bővülésének köszönhetően a sertéshús-előállítás 1,4 százalékkal emelkedhet, ugyanakkor a belső kereslet ennél kisebb mértékben élénkül. Brazília sertéshústermelésének 1 százalékos növekedése várható 2018-ban, míg az EC (2017b) szerint az unióban a termelés 1 százalékkal emelkedhet ugyanekkor.

Az elemzők a globális sertéshús-kereskedelem élénkülésére számítanak 2018-ban, a világ sertéshúsexportja 2,6 százalékkal nőhet (8,5 millió tonna). Az USA (+4,5 százalék), Kanada (+1,5 százalék) és Brazília (+2,4 százalék) kivitele egyaránt emelkedhet a vizsgált időszakban. A globális sertéshúsimport több mint 2 százalékkal növekedhet és túllépheti a 8 millió tonnát. Mexikó, Hongkong és a Fülöp-szigetek várhatóan több sertéshúst vásárol a nemzetközi piacról, míg Kína, Dél-Korea, az Egyesült Államok és Oroszország kevesebbet (USDA, 2017b).

Az unió sertéshústermelése 23,7 millió tonna körül várható 2018-ban. A termelés és a belső fogyasztás 1 százalékos emelkedése mellett a kivitel 3 százalékkal nőhet (2,64 millió tonna) 2018-ban, a sertéshús-behozatal pedig a 2017. évinél 8 százalékkal lehet magasabb, 15 ezer tonna körül alakulhat (EC, 2017b).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint 2,87 millió sertést tartottak Magyarországon 2017. december 1-jén, 1,3 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban, ugyanakkor a sertésállomány 2,3 százalékkal növekedett a 2017. júniusához képest. Az egyéni gazdaságokban 668,3 ezer sertést számláltak, az állomány egy év alatt 5,2 százalékkal csökkent, míg a gazdasági szervezeteknél nem változott számottevően a létszám (2,202 millió egyed). Az anyakoca-állomány 3,3 százalékkal 171,5 ezer egyedre csökkent a 2016. december 1-jeihez viszonyítva.

A KSH adatai szerint az élősertés-behozatal 34,5 százalékkal, a sertéshúsimport 7,6 százalékkal emelkedett 2017-ben az egy évvel korábbihoz képest (7. melléklet). Az élő sertés háromnegyede Szlovákiából, Németországból és Hollandiából származott, emellett Dániából, Csehországból és Litvániából is jelentős mennyiségű sertés érkezett. Magyarország Németországból kétszer annyi élő sertést vásárolt 2017-ben, mint az előző évben; Szlovákiából 20 százalékkal több, míg Hollandiából 36 százalékkal kevesebb sertés érkezett. A sertéshús csaknem kétharmada Németországból, Spanyolországból, Lengyelországból és Ausztriából származott 2017-ben.

Bel- és külpiazi értékesítés

A sertésállomány és az élősertés-import emelkedése, valamint az élősertés-export csökkenése mellett a vágóhidak az AKI vágási statisztikája szerint élősúlyban kifejezve 1 százalékkal vágta több sertést 2017-ben, mint 2016-ban.

Magyarország 3,4 százalékkal több sertéshúst értékesített a nemzetközi piacon 2017-ben, mint egy évvel korábban (7. melléklet). A főbb exportpiacok Románia, Japán, Kína és Olaszország voltak. Románia kereslete 21 százalékkal, Horvátországé 79 százalékkal, Lengyelországé csaknem a háromszorosával, Szerbiáé 3 százalékkal emelkedett. A Japánba (–6 százalék), Kínába (–26 százalék), Olaszországba (–31 százalék), Tajvanba (–16 százalék) és Spanyolországba (–2 százalék) szállított sertéshús mennyisége csökkent.

Az élősertés-export több mint 13 százalékkal mérséklődött 2017-ben a 2016-ban külföldre szállított mennyiséghez viszonyítva. A kivitel 25 százaléka Romániába, 16 százaléka Szlovákiába, 15 százaléka pedig Ausztriába irányult. Az egy évvel korábbihoz képest a romániai kiszállítás 34 százalékkal, a szlovákiai 7 százalékkal, az ausztriai pedig 22 százalékkal csökkent.

Magyarország élő sertésből és sertéshúsból nettó importőr volt a vizsgált időszakban: az élő sertés külkereskedelmi egyenlege az előző évhez hasonlóan negatív volt és romlott 2017-ben, ellenben a sertéshús külkereskedelmi egyenlege pozitív volt, azonban romlott a vizsgált időszakban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a darabolt sertéshús (karaj, tarja, comb) belföldi értékesítése 78 százalékkal, a szalonnás és bőrös sertéshús félben (fejvel, lábval, farkkal) terméké 21 százalékkal emelkedett, míg a csontos sertéshús, lehúzott, félben (fej, láb és fark nélkül) terméké 23 százalékkal csökkent 2017-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A piaci árak tendenciája

Az USA-ban az előző évinél élénkebb bel- és külföldi kereslet miatt a sertés ára dollárban kifejezve 9,4 százalékkal (forintban számolva 6,6 százalék) nőtt 2017-ben az előző évihez képest. Az Európai Unióban több mint 10 százalékkal, Brazíliában, *Minas Gerais* régióban pedig brazil reálban kifejezve csaknem 6 százalékkal emelkedett a sertések ára a 2016. évi átlagárhoz viszonyítva (15. ábra).

Az Európai Bizottság adatai szerint a piacsabályozás szempontjából referenciának tekintett „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,61 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2017-ben, ami több mint 10 százalékos emelkedést jelentett egy év alatt.

Az OECD-FAO (2017) a sertéshús iránti kereslet növekedését valószínűsíti, ugyanakkor a sertésárak csökkenésére számít rövid és középtávon egyaránt. Az EC (2017a) szerint az unióban a sertéshústermelés 1 százalékos emelkedése mellett a sertés ára várhatóan 9 százalékkal csökken 2018-ban a 2017. évihez képest. Az USA-ban a sertés árának 11 százalékos, Brazíliában pedig 9 százalékos csökkenése várható.

A magyarországi sertésárak az előző évekhez hasonlóan 2017-ben is követték az uniós árak tendenciáját. Az AKI PÁIR adatai szerint a vágósertés termelői ára 502 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017-ben, 10,8 százalékkal múlva felül az egy évvel korábbi átlagát (8. melléklet). A sertések ára az élénkülő kereslet hatására év elejétől emelkedett, csúcspontját június végén érte el. A sertéshús-termékpálya többi fázisában ugyancsak növekedtek az árak 2017-ben: a félsertés feldolgozó értékesítési ára 13 százalékkal, a darabolt sertéshúsé (karaj, tarja, comb) 3,8 százalékkal emelkedett. A darabolt sertéshúsok fogyasztói ára 2,4 százalékkal nőtt. A KSH adatai szerint a rövidkaraj (+5,8 százalék) és a sertéscomb (+10 százalék) fogyasztói ára emelkedett a vizsgált időszakban.

A vágósertés termelői ára

Minőségi osztály	2017, HUF/kg hasított meleg súly	2017/2015, %	2017/2016, %
S	515,20	117,02	109,62
E	501,05	116,97	110,17
U	482,59	117,08	111,60
R	466,43	120,77	115,05
O	441,67	120,64	117,12
P	454,89	130,37	117,75
Nem minősített	473,63	112,53	109,81
M1	405,69	108,63	114,86
Vágósertés összesen	502,30	117,14	110,79

Forrás: AKI PÁIR

Az élő sertés és a sertéshús külkereskedelmi forgalma

Megnevezés	Export értéke			Import értéke		
	2016	2017	2017/2016, %	2016	2017	2017/2016, %
	milliárd HUF			milliárd HUF		
0103 Élő sertés	15,57	16,16	103,81	30,61	47,11	153,91
0203 Sertéshús	101,39	109,87	108,36	85,53	100,16	117,11

Megnevezés	Export mennyisége			Import mennyisége		
	2016	2017	2017/2016, %	2016	2017	2017/2016, %
	ezer tonna			ezer tonna		
0103 Élő sertés	32,52	28,14	86,55	57,61	77,50	134,53
0203 Sertéshús	137,06	141,66	103,36	144,25	155,17	107,57

Forrás: KSH

A nyers húsok feldolgozói értékesítési ára

Megnevezés	2017, HUF/kg	2017/2015, %	2017/2016, %
Csontos marhahús frissen, félben	980,00	102,32	105,11
Csontos marhahús frissen, negyedben, eleje	964,40	110,85	102,85
Csontos marhahús frissen, negyedben, hátulja	1135,38	114,04	103,81
Csontos sertéshús, lehúzott, félben	769,49	124,77	112,79
Szalonnás és bőrös sertéshús, félben	594,89	116,62	112,44
Sertéskaraj, csonttal, szűzpecsenye nélkül	867,28	98,01	100,93
Sertéscomb, csont nélkül	871,12	100,52	101,52
Sertéstarja, csonttal	828,63	109,70	112,18
Darabolt sertéshús (karaj, tarja, comb)	–	102,81^{a)}	102,42^{a)}

^{a)} Fisher-index.
Forrás: AKI PÁIR